

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
29.10.2020

Sak: S40/20

Intern hovedfordeling av budsjett 2021

Innstilling til vedtak:

- 1. Intern hovedfordeling av budsjetttrammer for 2021 vedtas som foreslått i dette saksfremlegget med vedlegg, og med de endringer som kom frem under behandlingen i styremøtet.*
- 2. Universitetsdirektøren gis fullmakt til å viderefordre øremerkede midler, og foreta andre nødvendige justeringer som følger av vedtatt statsbudsjett for 2021.*

Bakgrunn:

Saken gjelder intern hovedfordeling av budsjett 2021 ved UiT Norges arktiske universitet. Budsjetttrammen bygger på forslag til statsbudsjett 2021. Det er i Prop 1 S (2020-2021) foreslått en budsjetttramme til UiT på 3,607 mrd. kroner over kap. 260 post 50.

Den foreslåtte budsjetttrammen er basert på Kunnskapsdepartementets (KD) budsjettfordelingsmodell for sektoren, som består av 70 % basisfinansiering og 30 % resultatbasert finansiering. Basisfinansieringen er i hovedsak historisk basert grunnbevilgning, uavhengig av resultatoppnåelse, som årlig justeres for lønns- og prisvekst.

Den resultatbaserte finansieringen er beregnet ut fra institusjonens måloppnåelse på spesifikke forsknings- og utdanningsindikatorer. Det gis uttelling i såkalt åpen og lukket ramme. I den åpne rammen får universitetet full uttelling på egne resultater. I lukket ramme konkurrerer institusjonene om en fastsatt pott, og uttellingen gis ut fra en relativ andel av oppnådde resultater.

Hovedtall for UiT i 2021

Det forventes en rammeøkning fra KD i 2021 på 202,5 mill. kroner, jf. tabell 1 nedenfor. Dette er en økning på ca. 5,9 % sammenlignet med 2020. Korrigert for lønns- og prisvekst med 3,2 % gir det en realvekst på 2,7 %. Økningen i budsjettet er i hovedsak knyttet til konsekvensjusteringer av tidligere tildelte studieplasser fra departementet.

Den resultatfinansierte delen av bevilgningen er basert på resultatoppnåelse i 2019 på fastsatte indikatorer. Ut fra dette forventes det en inntektsøkning på 8,2 mill. for åpen ramme og 5,7 mill. for lukket ramme sammenlignet med 2020. Til sammen utgjør dette 13,8 mill.

Regjeringens reform for Avbyråkratisering og effektivisering (ABE) er videreført i forslag til statsbudsjettet med 0,5 %. Det utgjør ca. 17,1 mill. kroner for UiT i 2021

	NOK i hele tusen
Saldert budsjett 2020	3 405 234
Justering for pris- og lønnsøkning m 3,2 %	108 420
ABE-kutt 0,5 %	-17 104
Konsekvensjusteringer av tildelte studieplasser	69 102
5. år lærerutdanning	6 054
Konsekvensjustering rekrutteringsstillinger	22 990
Endring i resultatuttelling	13 865
Omfordelt i UH-sektoren	-819
Beregnet ramme for 2021	3 607 742

Tabell 1: Forslag til statsbudsjett 2021

Modell for intern fordeling av UiTs budsjett

UiTs interne fordelingsmodell, som benyttes i viderefordelingen av UiTs budsjett, gjenspeiler KDs fordelingsmodell for UH-sektoren. Den bygger i all hovedsak på de samme komponentene og de samme indikatorene for den resultatfinansierte delen av budsjettrammen. Viderefordelingen til enhetene utgjør 75 % for alle resultatkomponentene, mens 25 % går til omfordeling i den interne budsjettfordelingen. Modellen er nærmere redegjort for i vedlegg 1.

UiTs fellesadministrasjon finansieres delvis av de årlige tildelingene over kap 260, og delvis av sentralt dekningsbidrag, som er en fast prosentsats på 3,5 % av totalkostnadene for eksternt finansierte prosjekter.

Det skal ifølge budsjettfordelingsmodellen settes av et årlig beløp til «Fond for strategisk utvikling». I henhold til fastsatt nøkkel skal fondet utgjøre 4,7 % av den totale tildelingen fra KD over kap. 260, post 50. I 2021 er dette beregnet til 169,5 mill. Disse vil fordeles av universitetsstyret i egen styresak i november 2020, og skal hovedsakelig gå til prosjekter og satsinger i regi av fakultetene/instituttene. Det er et mål at disse midlene i størst mulig grad skal bidra til økt resultatoppgåelse. Fordeling/refordeling av midler til rekrutteringsstillinger er i tillegg et sentralt bidrag til prioriterte prosjekter og tiltak.

Forslag til særskilte prioriteringer i hovedfordeling for 2021

Budsjett er ett av flere virkemiddel for å oppnå virksomhetens målsettinger. UiTs strategi mot 2022 «*Drivkraft i Nord*», trekker opp rammer og gir retning for institusjonens prioriteringer de kommende årene. Planen peker ut tematiske satsingsområder og gjennomgående strategier for UiTs måloppnåelse. Ressurser til dette arbeidet ligger hovedsakelig i fakultetenes budsjetter, i disponeringen av de strategiske midlene og rekrutteringsstillinger.

Den fordelingen som følger av fastsatt budsjettfordelingsmodell er ikke gjenstand for spesifikke vurderinger i forslaget til hovedfordeling som universitetsdirektøren legger frem for styret. Styret har imidlertid hvert år anledning til å tildele midler som ikke følger direkte av den fastsatte budsjettfordelingsmodellen, men som er basert på vurderinger av behov for særskilte satsninger og prioriteringer. Universitetsdirektørens forslag til slike hovedprioriteringer for 2020 presenteres i det følgende.

Enhetene har i budsjettprosessen for 2020 hatt anledning til å spille inn forslag til tiltak som ønskes prioritert. Innspillene er lagt ved i et eget vedlegg til denne saken (se vedlegg 2). Innspillene fra fakultetene er svært omfattende og de aller fleste av tiltakene som er spilt inn har en faglig og økonomisk innretning som gjør at de bør vurderes i samband med høstens tildeling over strategisk fond. Universitetsdirektøren vil komme tilbake med forslag til prioriteringer når fordelingen fra fondet skal behandles av universitetsstyret i november. I det følgende skal det kun gis omtale av tiltak og innspill som universitetsdirektøren mener bør finansieres over hovedfordelingen. De fleste av forslagene er forankret i saker som allerede har vært behandlet av universitetsstyret og der styret har vedtatt eller lagt føringer for fremtidige økonomiske prioriteringer.

Midler til drift og finansiering av forskningsfartøy

Fartøyer er den viktigste infrastrukturen for forskning og utdanning i en rekke arktiske og marine fag. Flere av UiTs sterkeste fagmiljø innenfor blant annet biologi og geologi er avhengig av fartøyflåten. UiT har i dag tilgang på to fartøyer av ulik størrelse (i tillegg er et nytt mindre kystfartøy under anskaffelse):

FF Kronprins Haakon (KPH)

KPH er et spesialdesignet isgående forskningsfartøy, som ble satt i drift fra 2018. Fartøyet eies av Norsk polarinstitutt. UiT er største bruker og har i utgangspunktet 150 tokt døgn tilgjengelig på årsbasis.

FF Helmer Hanssen

Fartøyet er en ombygget fisketråler fra 1988 med isklasse, og eies av UiT. Det benyttes som et flerbruksfartøy til forskning, undervisning og forvaltning i kystnære og arktiske farvann. UiT disponerer og fordeler i utgangspunktet 300 tilgjengelige tokt døgn.

Den økonomiske hovedutfordringen i fartøyøkonomien er at UiT ikke er tildelt midler fra KD til driften av KPH. I et normalår vil driftsutgiftene beløpe seg til 37 mill. kroner. Utgiftene kostnadsføres på BFE-fakultetet. UiT har i flere år søkt KD om driftsmidler, men har så langt ikke fått signaler om at departementet vil bevilge ekstra midler til formålet. Et stykke på vei vil driftsutgiftene i 2021 kunne dekkes gjennom eksternt finansierte bidrags- og oppdragsprosjekter som benytter fartøyet og fremleie av tokt døgn. Dette er likevel på langt nær tilstrekkelig for å få fartøyøkonomien ved BFE-fak i balanse, og fra og med 2020 har BFE-fakultetet fått særskilt tildeling av midler til drift av KPH. For 2021 foreslår universitetsdirektøren at BFE-fak tildeles 11 mill. øremerket drift av Kronprins Haakon. Samlet vil tildelingen til fartøydrift og tilskudd til Havbruksstasjonen utgjøre 68,529 mill. kroner. I tillegg foreslår direktøren at fartøyøkonomien ved BFE-fak avlastes ved at fakultetets gjenstående historiske forpliktelser på 19,3 mill. kroner for anskaffelsen av Helmer Hansen, ettergis.

Grunnfinansiering av Sigma 2 - nasjonal infrastruktur for tungregning

Tungregnetjenesten ved UiT ble etablert i 1997. I 2001 ble det dannet et nasjonalt samarbeid om vitenskapelige regnetjenester, og UiT har siden da vært en sentral aktør i de forskjellige nasjonale konsortiene innen dette området. I sak S 13/20¹ godkjente universitetsstyret opptrappingsplanen for UiTs bidrag til finansiering av nasjonal e-infrastruktur for forskning.

Opptrappingsplanen er i tråd med forslaget fra Norges forskningsråd og BOTT. For UiT innebærer dette 8,3 mill. NOK i 2021.

¹ Arkivref. 2020/807

Så langt har UiTs bidrag til Sigma 2 i sin helhet vært finansiert gjennom tildeling over strategisk fond. Fordi fondet er beregnet for midlertidige tildelinger med varighet på inntil 4 år, mens utgiftene til Sigma 2 er av mer varig karakter, vil universitetsdirektøren foreslå at man gradvis går over til å finansiere UiTs bidrag til Sigma 2 som en spesiell basistildeling med en egen finansieringsnøkkel.

I utformingen av finansieringsnøkkelen bør det legges til grunn at SIGMA 2 er en felles infrastruktur som potensielt sett vil ha brukergrupper i alle deler av UiTs organisasjon, men at det samtidig er all grunn til å tro at det fortsatt vil være betydelige variasjoner i andelen av bruk mellom enhetene. En kombinasjon av fellesbidrag (50%) og bruksbasert betaling (50%) er derfor rimelig. For 2021 foreslår universitetsdirektøren en delt finansiering med 4,15 mill. kroner over sentral ramme og resterende 50 % midlertidig over Strategisk fond. I løpet av 2021 kan det så utformes en enkel beregningsmodell for den brukerrettede betalingen som fra og med 2022 kan gjøre det mulig å belaste brukerenhetene for den andelen som i 2021 dekkes av strategisk fond.

Finansiering av lektorutdanningen

Både UiTs egne strategiske målsetninger og utviklingsavtalen mellom UiT og Kunnskapsdepartementet legger stor vekt på at UiT skal bidra til å utvikle og utdanne flere kvalifiserte lærere til landsdelen. Lektorutdanningen for 8. – 13. trinn er i løpet av de siste årene blitt den største enkeltutdanningen som bidrar til dette formålet (målt ut fra antall studenter). Lektorutdanningen har en spesiell forhistorie og er på nasjonalt plan aldri blitt finansiert på regulært vis gjennom tildeling av studieplasser fra KD. Ved UiT er den økonomiske utfordringen i driften av lektorutdanningen primært knyttet til finansieringen av det såkalte profesjonsfaget. I sak S – 18/19 redegjorde universitetsdirektøren for at det her mangler finansiering for 125 studieplasser. I samme sak vedtok universitetsstyret følgende om den fremtidige finansieringen:

«Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap lærerutdanning tildeles 6,15 millioner per år i 2019 og 2020 for basisfinansiering av 125 studieplasser innenfor profesjonsfaget i lektorutdanningen. Tildelingen skjer over strategisk fond. Permanent tildeling til lektorutdanningen vil fastsettes etter at universitetsstyret har vedtatt retningslinjer for omfordeling av studieplasser i den ordinære budsjettfordelingen for 2021».

I årets forslag til budsjett foreslår universitetsdirektøren at det i UiTs budsjettfordelingsmodell innføres en ny retningslinje for omfordeling av midler til studieplasser (se vedlegg 1 for nærmere beskrivelse av ordningen). Gitt at universitetsstyret vedtar denne ordningen vil det for 2021 være 2,05 mill. kroner disponibelt til omfordeling. Basert på styrets vedtak i sak S 18/19 foreslår universitetsdirektøren at disse midlene i sin helhet tildeles HSL-fakultetet og øremerkes finansiering av profesjonsfaget i lektorutdanningen.

I den ekstraordinære tildelingen av studieplasser som UiT fikk i revidert nasjonalbudsjett for 2020 har universitetsstyret tildelt HSL-fakultetet 20 studieplasser øremerket lektorutdanningen. I kroner vil dette utgjøre 1,8. mill. for 2021. Legger man dette til de 2,05 millionene som foreslås tildelt ovenfor, vil HSL-fakultetet dermed få styrket sin basisfinansiering med til sammen 3,85 mill kroner. Det gjenstår da 2,45 mill. kroner før fakultetet har fått finansiert 125 studieplasser i profesjonsfaget slik det var forutsatt i sak S 18/19. For 2021 foreslås disse gjenstående midlene tildelt HSL-fakultetet over strategisk fond.

Den resterende basisfinansieringen av profesjonsfaget i lektorutdanningen bør ses i sammenheng med den fremtidige finansieringen av grunnskolelærerutdanningene for 1. - 7. og 5. – 10. trinn².

Finansiering av felles handlingsplan for digitalisering og prosjekter i regi av UNIT og BOTT

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (UNIT) har gjennom sitt digitaliseringsstyre vedtatt en forpliktende handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning. Handlingsplanen inneholder en rekke digitale fellesløsninger og systemer som skal innføres i den norske UH-sektoren i perioden 2019 – 2021. Handlingsplanen omfatter prosjekter for så vel kjernevirksomhet som administrasjon og har estimerte investeringskostnader som beløper seg til 290 mill. kroner. Tiltakene skal finansieres gjennom en fastsatt modell der deler av totalkostnaden hentes inn gjennom egenbetaling fra alle institusjonene i sektoren. Hvert bidrag er beregnet ut fra den relative størrelsen på institusjonens budsjett. UiTs andel i 2021 beløper seg til 3,5 mill. kroner.

I tillegg til dette har UNIT utviklet et såkalt datavarehus for UH-sektoren. Dette er en database som gjør det mulig å knytte sammen data fra ulike systemer til bruk i analyse og virksomhetsstyring. UiT er valgt ut som pilot for deler av dette prosjektet og må i den forbindelse bære en del av investeringskostnadene i utviklingsfasen. Dette kommer i tillegg til grunnfinansieringen av handlingsplanen og vil i 2021 beløpe seg til 1,8 mill. kroner. Begge disse tiltakene er i samsvar med tidligere vedtak i og orienteringer til universitetsstyret, blant annet i forbindelse med budsjettfordelingen for 2020 den 13.6.2019 (styresak 15/19, ePhorte 2018/4860).

Innenfor universitetssamarbeidet BOTT (Bergen, Oslo, Trondheim, Tromsø) deltar UiT i en rekke felles prosjekter for anskaffelser av administrative systemer og tjenester, som særlig gjelder lønn/lønnsnær HR, budsjett, regnskap, prosjektøkonomi, sak- og arkivsystem og tilgangsförvaltning/IAM. Universitetsstyret er gitt orienteringer om disse prosjektene (orienteringssaker 9/19, 7/20, 18/20) og har tidligere sluttet seg til at Direktoratet for økonomiförvaltning (DFØ) skal bli leverandør av økonomi- og lønssystemer for UiT og de øvrige BOTT-institusjonene. I 2021 vil UiTs andel til de felles systemprosjektene være på 12,5 mill. kroner. I tillegg kommer ca. 15 mill. kroner til gjennomföring av lokale prosjekter ved UiT knyttet til mottak og innföring av nye systemløsninger. Belöpet inkluderer frikjöp av 11 årsverk, inkludert prosjektlederstillinger. Til sammen utgjör de ovennevnte postene knyttet til UNIT og BOTT ca. 32,8 mill. kroner.

Noe av hovedhensikten med BOTT-samarbeidet og digitaliseringsstrategien for UH-sektoren er at prosjektene skal bidra til forenkling, forbedring og effektivisering. Universitetsdirektören legger opp til at det for hvert mottaks- og innföringsskjekt ved UiT skal fastsettes gevinstrealiseringsplaner. I 2021 vil styret bli forelagt slike planer for de prosjektene som er kommet lengst i sitt innföringsskjep (BOTT Ökonomi og lönn og IAM). På sjikt vil dette også ha betydning for rammene til fellesadministrasjonen. När det gjelder systemprosjekter som blir gjennomfört som del av UNITs digitaliseringsstrategi, vil universitetsdirektören gjöre oppmerksom på at institusjoner bidrar med investeringskostnader for å utvikle nye løsninger skal få tilbakebetalt deler av investeringskostnadene, i forbindelse med at bruken av løsninger blir

² I forslaget til statsbudsjett for 2021 har regjeringen foreslått en styrking av finansieringen av de sistnevnte utdanningene som (om forslaget blir vedtatt) vil gi UiT en ekstra tildeling på helårsbasis fra 2022 på over 12 mill. kroner.

utvidet til sektoren som helhet. UNIT arbeider med å fastsette en modell for slik fordeling av kostnader i sektoren.

Andre større budsjettposter med forslag til justeringer

Rekrutteringsstillinger

Universitetsdirektøren foreslår at det bevilges 220 mill. kroner til finansiering av den sentrale rekrutteringspoolen. Det er 26,4 mill. mindre enn for 2020. Beregningene for 2021 er basert på KDs måltall på 379 rekrutteringsstillinger samt ytterligere reduksjon på 15 mill. kroner.

Måltallet er noe lavere enn antall stillinger som ha vært lagt til grunn for tidligere års beregning av den sentrale rekrutteringspoolen. Noe av grunnen ligger også i at flere stillinger nå er finansiert over fakultetenes egne budsjettrammer som tiltak for å bygge ned avsetningsnivået ved fakultetene. Det betydelige etterslepet i tilsettingsprosessene etter at stillingene er fordelt til enhetene tilsier at det foreslåtte beløpet ligger innenfor forsvarlige rammer. Det vises også gjennom et betydelig mindreforbruk (avsetninger) for den sentrale rekrutteringspoolen, som for 2. tertial 2020 utgjør ca. 60 mill. Det tyder på at behovet for sentral finansiering av rekrutteringsstillinger vil bli redusert for 2021. Dette er kun en dreining i belastning av budsjettrammer mellom nivå 1 og 2, og får nødvendigvis ikke innvirkning på UiTs måloppnåelse totalt for hele institusjonen.

Fellesadministrasjonen

I tråd med universitetsstyrets vedtak av 8.3.2018 om organisering av den felles administrasjonen ved UiT (styresak 5/18), ble fem avdelinger i fellesadministrasjonen slått sammen til to nye avdelinger fra 1.1.2019 - Avdeling for forskning, utdanning og formidling (FUF) og Avdeling for organisasjon og økonomi (ORGØK), samt stabsfunksjoner for universitetsledelsen. Det ble fra samme tidspunkt opprettet flere nye fellestjenester ved de to nye avdelingene. Styret har 11.9.2019 også fastsatt ny organisering av Avdeling for IT (styresak 21/19).

Universitetsdirektøren fikk i styremøtet 13.3.2019 (styresak 7/19 *Budsjett 2019 – revidert fordeling av rammer*), «fullmakt til å fastsette justering av budsjettet etter endringer i administrativ organisering». Dette gjaldt fordeling av 87 stillinger som var vedtatt flyttet fra enhetene til de nye fellestjenestene. Universitetsdirektøren skulle videre komme tilbake til styret med forslag om fastsetting av riktig dimensjonering av administrasjonens budsjettamme. Ved behandling av styresak om hovedfordeling av budsjett for 2020 (styresak 15/19 den 13.6.2019), orienterte universitetsdirektøren om at: «Det gjenstående arbeidet knyttet til Adm2020, er å evaluere de nye budsjettammene basert på erfaringsgrunnlaget for 2019 og vedtatte innsparingsmål. Universitetsdirektøren vil legge opp til at dette skjer i samband med hovedfordelingen for 2021».

Beregninger som nå er utført på bakgrunn av aktivitetsnivå og forpliktelser i 2019 og 2020, for stab og de to nye avdelingene i fellesadministrasjonen, viser en differanse på 23,5 mill. kroner mellom nåværende budsjettrammer for fellesadministrasjonen, og den oppgaveportefølje og bemanning som framgår av de bemanningsplaner som ble fastsatt for de nye avdelingene i forbindelse med ny organisering fra 1.1.2019.

To av hovedgrunnene til denne differansen er vedvarende kutt i samband med ABE-reformen (se nedenfor) samt at UiT de siste årene er blitt påført økte systemkostnader for administrative fellessystemer. Disse systemene benyttes i hele organisasjonen, men kostnadsføres i de sentrale

avdelingene i fellesadministrasjonen (f.eks. personalsystemet Paga og arkivsystemet ePhorte). Merkostnadene er knyttet til oppgraderinger og avtaler som UiT ikke kan unndra seg, og det er derfor rimelig at økte kostnader dekkes gjennom økt bevilgning til fellesadm. Fordi flere av de aktuelle systemene er under utskifting (se nedenfor) foreslås det i denne omgang ikke endringer i basistildelingen, men en øremerket engangsbevilgning på 8,1 mill. kroner for 2021³.

Basisfinansieringen til administrasjonen foreslås videreført fra 2020-budsjettet. For at dette skal la seg gjøre uten kostnadsoverskridelser må det gjennomføres flere kostnadsreducerende tiltak med virkning på kortere og lengre sikt.

a) Gjennomgang og justering/avvikling av utvalgte utstys- og tjenesteordninger

Deler av budsjettet til fellesadministrasjonen er over år blitt bundet opp til dekning av kostnader for ulike utstys- og tjenesteordninger, som i sin tid ble innført uten at det ble satt et økonomisk tak eller gitt en øremerket bevilgning. Enkelte av disse ordningene er også delvis innhentet av den teknologiske utviklingen og må kritisk gjennomgå med sikte på kostnadsreduksjon og/eller avvikling. Universitetsdirektøren har allerede igangsatt en prosess for etablering av retningslinjer for utstyr til møterom. Kostnadsbesparelsen her er ennå ikke estimert. Videre legger universitetsdirektøren opp til at UiTs ordning for kompensasjon til ansatte for elektroniske kommunikasjonstjenester blir avviklet fra og med 2021. Dette er en ordning som nesten utelukkende har kommet ledelse og administrasjon til gode. Årlig beløper de totale kostnadene for ordningen seg til i overkant av 6 mill. Fellesadministrasjonens andel av dette er om lag 2 mill.

Også andre utvalgte ordninger som er kostnadsdrivende for administrasjonen vil bli gjennomgått i 2021.

b) Reduserte kostnader til reiser og bevertning

Som følge av koronasituasjonen er det rimelig å forvente en betydelig reduksjon i utgiftene til reiser og bevertning i 2021. For fellesadministrasjonens del legges det opp til en halvering av årlige kostnader med en effekt på 10 mill. kroner.

c) Justeringer av bemanning og oppgaveportefølje

Hoveddelen av fellesadministrasjonens kostnader er knyttet til lønn. Skal kostnadene tas ned er det derfor også nødvendig å foreta reduksjoner i den samlede bemanningen. For 2021 vil dette bli knyttet til to prosesser som allerede er vedtatt igangsatt. Den ene er evalueringen av de nye fellestjenestene, som avsluttes i oktober 2020. Den andre er overgangen til ny enhetlig ledelsesmodell og endringer av stillinger knyttet til den nye universitetsledelsen. I tillegg til dette vil universitetsdirektøren igangsette en avdelingsvis gjennomgang av oppgaver, stillinger og vakanser som skal resultere i fastsettelse av rammetall for bemanning i hver av enhetene.

Selv om universitetsdirektøren mener det ligger et klart innsparingspotensiale i de ovennevnte tiltakene, er det likevel ikke realistisk å nå alle de vedtatte innsparingsmålene knyttet til regjeringens ABE-reform. Budsjettkuttene knyttet til reformen er blitt videreført og akkumulert over en langt lengre periode enn det som opprinnelig var annonsert og det er, etter universitetsdirektørens vurdering, nødvendig å be universitetsstyret revurdere de vedtakene som på tidligere stadium ble fattet knyttet til intern fordeling og håndtering av kuttene i UiTs

³ Størst økning er knyttet til felles studentsystem, digital eksamen, lønnssystem og HR-portal, samt IT-systemene IPS og Azure, som til sammen utgjør 68 % av økningen.

organisasjon. Universitetsdirektøren tar sikte på å komme tilbake til styret med en egen sak om dette etter at statsbudsjettet for 2021 er ferdigbehandlet i Stortinget.

Videreføring av ekstra tildelinger til bygg og IKT

I den interne fordelingen fra og med 2017 ble det vedtatt å benytte 40 mill. ekstra til årlig oppgradering og vedlikehold av bygningsmassen. Dette er senere videreført på samme nivå hvert år. I sak S 33/19⁴ godkjente universitetsstyret planene for renovering av Naturfagbygget. KD har bevilget 30 mill. kroner til dette formålet, mens 115 mill. skal finansieres med UiTs egne midler. Universitetsdirektøren foreslår at finansieringen skjer med en midlertidig overbudsjettering som tas inn gjennom fremtidige tildelinger til bygg- og infrastruktur. For 2021 foreslås 35 mill. av den årlige 'potten' på 40 mill. til NF-bygget. Resterende 80 mill. tildeles BEA i 2021 budsjettet og tilbakeføres til reserven ved å belaste Fond for bygg- og infrastruktur over 2-3 år.

Dette kan innebære at fremtidig bevilgning til investering i vedlikehold og utskifting av bygningsmassen må øke. Universitetsdirektøren har igangsatt arbeid med utvikling av en samlet vedlikeholdsplan for UiTs egen bygningsmasse. Universitetsdirektøren vil avvente forslag til eventuelle justeringer av langsiktige rammer for bygg til dette arbeidet er slutført, slik at styret kan fastsette rammer for flere prosjekter under ett.

Tilsvarende som for bygg har det i de årlige budsjettene vært satt av 20 mill. ekstra til nødvendig oppgradering og vedlikehold av IKT-infrastruktur. Universitetsdirektøren foreslår at dette tiltaken videreføres på samme nivå i 2021.

Internhusleie og nytt bygg for Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP)

Internhusleiemodellen er en kostnadsfordelingsmodell ved UiT og en inntektsmekanisme for bygg- og eiendomsavdelingen. Ordningen er basert på en felles modell for UH-sektoren, med noen lokale tilpasninger. Det er en enkel modell hvor husleien beregnes på bakgrunn av totale FDV-kostnader⁵ fordelt på totalareal, og vektet ut fra 3 kategorier arealer.

På grunn av økte leiekostnader knyttet til det nye ILP-bygget som er tatt i bruk fra og med høsten 2020, og andre innleide lokaler, er det beregnet en generell husleieøkning ca. 9 % for alle UiTs arealer fra og med 2021. Dette er omtalt nærmere i vedlegg 1, kapittel 2.

Stenging og forsinkelser i bygging av Avdeling for komparativ medisin

Universitetsstyret har i flere omganger blitt forelagt saker og orienteringer om merkostnader knyttet til stengning og forsinkelser i byggingen av Avdeling for komparativ medisin. I sak S 19/20⁶ godkjente universitetsstyret et forslag om opprettelse av et fond for å få igangsatt aktiviteten ved AKM. Fondet forvaltes av Det helsevitenskapelige fakultet.

I samsvar med vedtaket i saken avsettes det inntil videre 40 mill. fra på UiTs sentrale reserve til fordeling til Helsefak. Halvparten avsettes over hovedfordelingen for 2021 og resterende i 2022. Øvrige merkostnader finansieres som midlertidig merforbruk ved Helsefak. Universitetsdirektøren vil ha en videre dialog med Kunnskapsdepartementet og Statsbygg med sikte på kompensasjon for kostnader UiT Norges arktiske universitet er påført. UiT anser at Statsbygg har hovedansvaret for de ekstraavgiftene UiT er påført.

⁴ Arkivref 2018/5582

⁵ Forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader iht. *Norsk standard NS3454 Livssyklus-kostnader for byggverk*

⁶ Arkivref. 2020/666

Oppsummering av samlet forslag

I viderefordelingen av budsjettrammen legger universitetsdirektøren opp til en pris- og lønnsvekst på 2,0 %. Dette er basert på erfaringer fra 2020 og offentlige prognoser for 2021, men noe lavere enn den satsen som ligger i forslaget til statsbudsjett.

ABE-kuttet er fordelt i henhold til vedtatt nøkkel basert på et veid snitt av andel administrative stillinger, og andel administrative stillinger, stillinger til vedlikehold og støttestillinger, jf. styresak 5/15 den 12.2.2015 (ePhorte 2015/858). Basert på tidligere års erfaring må UiT være forberedt på at dette kuttet vil kunne bli større i det endelig vedtatte statsbudsjettet.

For fakultetene, UMAK og UB innebærer forslaget at rammen for samtlige enheter økes. En stor del av rammeøkningene er knyttet til tildeling av nye studieplasser, men det er også lagt opp til intern omfordeling og økt tildeling til en rekke øremerkede formål (se omtale ovenfor og i vedlegg 1). Samtidig er det i denne omgang ikke foreslått noen vesentlige rammekutt. I stedet er det lagt opp til en overbudsjettering som innebærer trekk av den såkalte reserven. Reserven er ment å være en buffer for å forhindre årlige svingninger i enhetenes rammer, slik at mindre rammekutt kan unngås i årlig tildeling. Samlet sett fordeles det 69,8 mill. kroner mer enn forventet bevilgning fra KD i 2021. Dette finansieres med å trekke på sentral reserve. Universitetsdirektøren mener det er riktig å benytte det handlingsrommet UiT har som en nettobudsjettert institusjon til å holde et høyt aktivitetsnivå. Samtidig er det naturligvis avgjørende å ha en plan for langsiktig innhenting av merforbruk som ikke kan dekkes gjennom omdisponering av ubenyttede midler eller nye tildelinger utenfra.

Reserven vil ifølge utarbeidet prognose være negativ med ca. 75 mill. kroner ved utgangen av 2020, og i 2021 anser universitetsdirektøren ytterligere trekk på reserven som nødvendig for å kunne oppfylle sentrale forpliktelser knyttet til igangsatte prosjekter. Universitetsdirektøren vil derfor komme tilbake med en plan for finansiering av reserven etter avlagt årsregnskap for 2020. Det vil i den sammenheng bli foretatt en kritisk gjennomgang av ubrukte midler for omdisponering, herunder midler fra stipendiat-poolen, oppgradering av infrastruktur og andre aktiviteter som kan utsettes eller justeres ned i omfang. Universitetsdirektøren vil i forlengelsen av dette heller ikke utelukke forslag til rammekutt eller andre former for varig omfordeling av midler med virkning fra 2022 (se nedenfor).

I samband med planen for finansiering av reserven vil universitetsdirektøren også innarbeide budsjett for forskuttering av kjøp av tomt til det nye universitetsmuseet. Førings av dette i budsjett og regnskap er avklart med Kunnskapsdepartementet.

For øvrig vises det til kapittel 3 i vedlegg 1 for detaljer i foreslått fordeling. Endringer i basis følger under pkt. 3.4 i vedlegget.

Statsbudsjett for 2021

Statsbudsjett for 2021 skal vedtas av Stortinget i desember 2020. Det gir endelig tildeling til UH-sektoren, og til den enkelte institusjon. Universitetet mottar deretter tildelingsbrev med endelig budsjett og oppdrag fra departementet. For å skape mest mulig forutsigbarhet for interne enheter vil universitetsdirektøren i utgangspunktet ikke foreta en revidert budsjettfordeling for 2021 basert på statsbudsjettet og tildelingsbrevet, slik det har vært gjort ved UiT de senere år før 2020. I stedet tas det sikte på at eventuelle endringer og justeringer innarbeides i den neste ordinære budsjetttildelingen, for 2022. Eventuelle øremerkede tildelinger som kommer i statsbudsjettet med virkning fra 2021 og andre eventuelle endringer som fordrer viderefordeling av midler o.l. bør

imidlertid ikke ligge på vent til ny hovedfordeling. Universitetsdirektøren ber derfor om fullmakt til å gjøre nødvendige justeringer av denne typen uten at det må legges frem en egen sak for styret.

I budsjettforslaget for Kunnskapsdepartementet fremgår det også at departementet har fastsatt et regelverk for avsetninger til UH-sektoren. Den øvre grensen for avsetninger til andre formål enn investeringer inkludert vedlikehold av eiendom er satt til 5 % av årets tildeling. Fra 2022 skal avsetninger utover dette nivået tilbakeføres til statskassen. Universitetsdirektøren avventer det endelige tildelingsbrevet for å se detaljene og hvilke mulige konsekvenser dette kan få for UiT og UiTs interne regelverk for avsetninger.

Jørgen Fossland
universitetsdirektør

Odd Arne Paulsen
organisasjons- og økonomidirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Steinar Johansen, Elin Andersen, Geir Sørensen

Vedlegg 1: Budsjettfordeling 2021
2: Innspill fra fagenhetene til budsjettet 2021

Budsjettfordeling 2021

UiT Norges arktiske universitet

Innhold

1.	Fordelingsmodellen	2
1.1	Resultatkomponentene	2
1.2	Strategisk komponent	3
1.3	Basiskomponent	3
2.	Internhusleie	4
3.	Hovedfordeling 2021	5
3.1	Ramme	5
3.2	Åpen ramme	5
3.3	Lukket ramme	5
3.4	Strategisk finansiering	6
3.5	Basisfinansiering	6
4.	Planprosess for 2021	13

1. Fordelingsmodellen

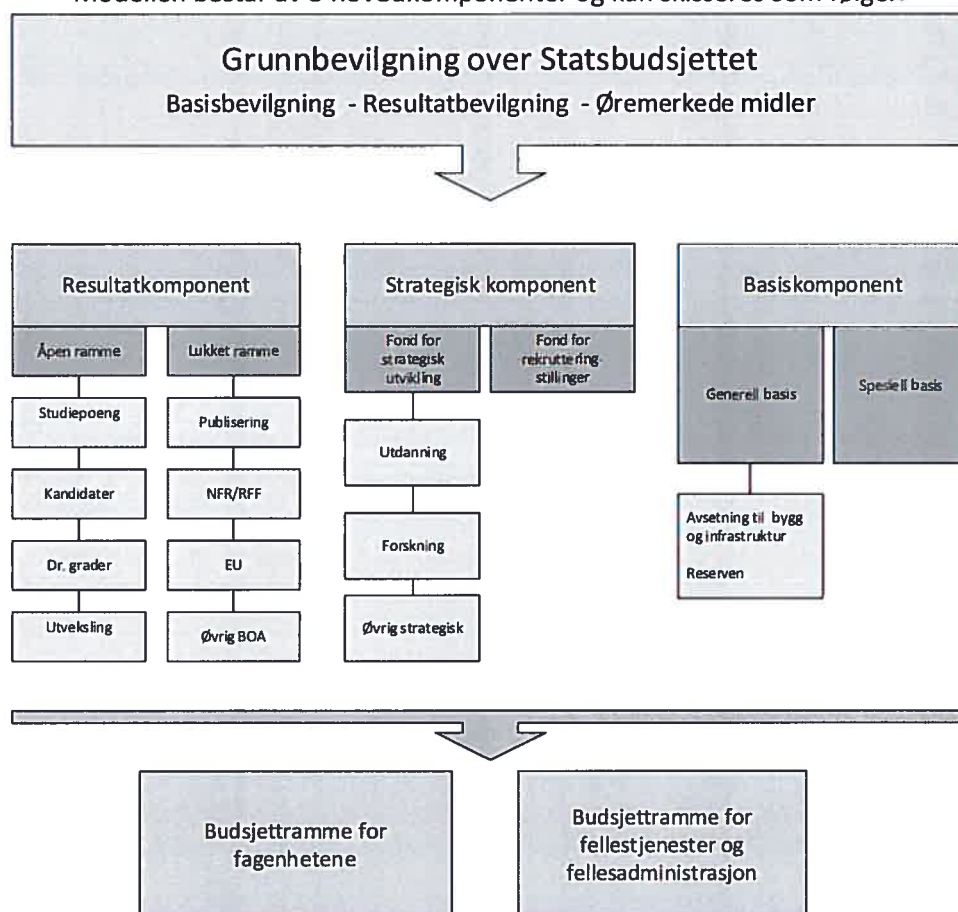
Kunnskapsdepartementet innførte med virkning fra 2017 en ny inntektsfordelingsmodell for UH-sektoren. Den nye modellen er i stor grad en videreføring av tidligere modell og primært er endringene å finne i den resultatbaserte finansieringen. Gjennom endringene ønsket regjeringen å stimulere til økt gjennomstrømming i utdanningene, mer internasjonalt rettet forskning og utdanning, samt øke bidraget fra institusjonene til innovasjon og verdiskaping i samfunnet.

Rammebevilgningen fra Kunnskapsdepartementet omfatter basismidler og resultatbaserte midler. Basisbevilgningen utgjør ca. 70 % av rammebevilgningen til institusjonene i sektoren, mens den resultatbaserte bevilgningen utgjør resterende 30 %.

Rammebevilgningen gir institusjonene et strategisk handlingsrom ved at de kan prioritere aktiviteter og områder som det vil satses på for å nå sektor- og virksomhetsmålene. Styret ved den enkelte institusjon må vurdere hvordan det vil forholde seg til de nasjonale resultatbaserte insentivene i den interne viderefordelingen. Videre må styret vurdere om institusjonen skal ha supplerende økonomiske insentiver for å støtte opp under egen strategi og egne prioriteringer.

På bakgrunn av det nye inntektssystemet ble det igangsatt arbeid ved UiT for å justere universitetets interne fordelingsmodell i samsvar med Kunnskapsdepartementets modell. I styresak S 13/17 ble den nye interne fordelingsmodellen vedtatt innført ved UiT med virkning fra budsjettåret 2018.

Modellen består av 3 hovedkomponenter og kan skisseres som følger:

1.1 Resultatkomponentene

Den resultatbaserte finansieringen er en konsekvens av hva som oppnås på indikatorene i finansieringssystemet. Indikatorene er fordelt mellom åpen ramme og lukket ramme. Den interne

modellen følger den sentrale modellen fra KD. Nivå på intern viderefordeling gjenspeiler prioriteringer i universitetets strategi.

I den åpne rammen får enhetene uttelling ut fra egne resultater på indikatorene.

Uttellingen i lukket ramme baserer seg i likhet med åpen ramme på registrerte data i DBH. Den interne fordelingsmodellen supplerer datagrunnlaget med offisielle regnskapsdata fra UiTs økonomisystem.

1.2 Strategisk komponent

Den strategiske komponenten skal bidra til å styrke UiTs til enhver tid gjeldende strategi gjennom tildeling av midler til forskning, utdanning og andre prioriterte tiltak.

Den strategiske komponenten består av to fond: fond for strategisk utvikling og fond for rekrutteringsstillinger. Avsetning til Fond for strategisk utvikling utgjør til enhver tid 4,7% av tildelte midler over Statsbudsjettets kap 260.

Midler til rekrutteringsstillinger inngår i Fond for rekrutteringsstillinger. Midlene til fondet settes av sentralt, og fordeles til enhetene i henhold til styrevedtak. Fondet reguleres årlig ved tildeling av nye, permanente stillinger, eventuelle avganger og lønns- og prisjusteres. I fondet ligger alle rekrutteringsstillinger i sentral pool, og midlene skal dekke både nøkkelfordelte stillinger og stillinger til særskilte strategiske satsinger.

1.3 Basiskomponent

Basismidlene skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Størrelsen på basisen som enhetene har i dag er historisk forankret. Basis består blant annet av midler til faglig profil og bredde i fagtilbud, husleiemidler, midler til drift og vedlikehold av bygningsmasse, øremerkede midler til rekrutteringsstillinger og studieplasser. Endringer i den generelle basisbevilgningen påvirkes av lønns- og prisstigning, studieplassendringer, nye fag og øvrige tiltak og eventuelt andre vedtatte prioriteringer av permanent karakter.

Spesiell basis er tildeling til tiltak av midlertidig karakter, inkludert midlertidige tildelinger fra KD. Tildelinger gjennom spesiell basis skal ikke være av strategisk eller permanente karakter. Tildelingen skal ha en kjent tidshorisont. Endringer i spesiell basis fra et år til det neste påvirker basis direkte.

Dersom den interne fordelingen overstiger Kunnskapsdepartementets ramme, må dette dekkes enten over reserven eller via rammekutt til enhetene. Ufordelte midler tilfaller reserven.

Avsetning bygg og infrastruktur og IT og øvrig teknisk utstyr

I modellen avsettes midler til bygg og infrastruktur. Dette gir UiT et langsiktig perspektiv i planleggingen av utskifting og investering i nødvendig og strategisk viktig infrastruktur. Avsetningene inngår i generell basis.

Avsetningene øremerkes vedlikehold og reinvesteringer av prioriterte og nødvendige tiltak for å opprettholde nå-verdi, og forhindre verdiforringelse og kapitalslit. Innspill til tiltak for bruk av midlene skal fanges opp gjennom de årlige budsjettinnspillene og plan drøftes i ordinære kanaler for behandling av større økonomisaker. Planer og endelig fordeling av midlene vedtas av universitetsdirektøren, etter eventuelle føringer fra universitetsstyret som fremkommer i årlig budsjettbehandling.

Reserven

Reserven brukes som en buffer for å forhindre årlige svingninger i rammene til enhetene. Reserven fungerer som en støtdemper på mindre svingninger i årlig fordeling. Den benyttes som buffer i de tilfeller hvor nivået på endringen ansees forsvarlig i forhold til størrelsen på reserven. I tilfeller der

dette ikke er forsvarlig, må store endringer dekkes over rammekutt. Det vil ikke være mulig å forhindre rammekutt ved innføring av større tiltak hvor finansiering ikke medfølger. Større endringer i tildelingen fra KD vil fortsatt måtte sees i sammenheng med enhetenes basisfinansiering.

Finansiering av Administrasjonen og øvrige fellesutgifter

Universitetets sentrale administrasjon er finansiert delvis av midler over generell basis og delvis av sentralt dekningsbidrag, som er en fast prosentsats på 3,5% av UiTs totale omfang på eksterne prosjekter. Sentralt dekningsbidrag utgjør ca. 6% av Administrasjonens totale budsjett. Endringer i nivået på eksternfinansiert aktivitet gir dermed noe svingninger i finansieringen av Administrasjonen.

Avdeling for bygg- og eiendom er dimensjonert etter UiTs nivå på drift av bygningsmassen og mottar bevilgning over basis og internhusleieordningen.

Universitetets fellesutgifter skal dekke faste forpliktelser og øvrige fellestiltak hvor det påløper årlige faste kostnader. I dette ligger det også midler til «selvpålagte» tiltak. Universitetets fellesutgifter er realbudsjettet i finansieringsmodellen.

2. Internhusleie

Internhusleiemodellen er en kostnadsfordelingsmodell ved UiT og en inntektsmekanisme for bygg- og eiendomsavdelingen. Ordningen er basert på en felles modell for UH-sektoren, med noen lokal tilpasninger. Det er en enkel modell hvor husleien beregnes på bakgrunn av totale FDV-kostnader¹ delt på totalareal, og vektet ut fra 3 kategorier arealer.

I styresak S 35-17 – Retningslinje for internhusleie ved UiT ble det vedtatt at husleiekompensasjon til fakultetene og enhetene legges inn i basisbevilgningen uten øremerking, og at størrelsen på husleiekompensasjon skulle fastsettes i samband med budsjettfordelingen for 2018.

Intensjonen bak ordningen er å gi økonomisk insentiv for arealeffektivisering. Oppsigelse av lokaler vil dermed gi en økonomisk gevinst for enhetene (leietaker). Motsatt vil enheter som øker sitt areal bli belastet 100% av økte arealkostnader.

Husleiesatsene har kun vært prisregulert siden 2018. På grunn av økte leiekostnader knyttet til ILP-bygget og andre innleide lokaler er det beregnet nye husleiesatser gjeldende fra 2021, som nå foreslås endret utover årlig prisjustering. De nye satsene er:

Husleiesatser pr. m ²		
Type A (lab)	kr	2 518
Type B (kontor)	kr	1 585
Type C (lager)	kr	560

Tabell 2.1: Årlige husleiesatser fra 2021

Inkludert i de nye satsene ligger også felles post- og portokostnader som tidligere har vært belastet som UiTs felleskostnader. Tjenesten forvaltes av bygg- og eiendomsavdelinger, og det åpnes for at disse kostnaden kan innarbeides i internhusleieordningen. Beparelsene på felleskostnadene salderes mot UiTs sentrale reserve.

Insentivordningene kommer ikke til anvendelse når universitetsdirektøren beslutter nye arealplaner, som følge av strukturelle endringer og innflytting i nybygg. Gjennom mer arealeffektive løsninger har HSL-fak og UB fått færre kvm. i det nye ILP-bygget, enn i de gamle lokalene på Mellomveien. Det har

¹ Forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader iht. *Norsk standard NS3454 Livssyklus-kostnader for byggverk*

imidlertid ført til økt fellesareal for studenter, som gir en merkostnad for 'UiTs felles'². Universitetsdirektøren foreslår derfor følgende justeringer i basisbevilgningen som følge av endrede husleieforpliktelser.

Husleiekompensasjon	
Kompensasjonsendring HSL-fak	- 5 545 343
Kompensasjonsendring UB	- 1 076 803
Kompensasjonsendring Udir (felles)	7 933 721

Tabell 2.2: Endring i husleiekompensasjon fra 2021

3. Hovedfordeling 2021

3.1 Ramme

I det fremlagte forslaget til Statsbudsjett for 2021 er det foreslått følgende ramme for UiT-Norges arktiske universitet over kap 260:

Saldert budsjett 2020	3 405 234
ABE-reformen	-17 104
Prisjustering	108 420
Studieplasser 2016-2020	69 102
5.året lærerutdanning	6 054
Rekrutteringsstillinger	22 990
Resultatbasert uttelling	13 865
Statens innkjøpssenter	-179
Midler til Utdanningsdirektoratet	-640
Budsjettforslag 2021	3 607 742

Tabell 3.1.1: Beregning av budsjettramme for 2021

3.2 Åpen ramme

Tallene under viser uttellingen i åpen ramme pr enhet. Uttellingen tar utgangspunkt i produksjonen 2 år tidligere (2019) og tallene er hentet fra DBH. Viderefordelingssatsen til enhetene i forhold til Kunnskapsdepartementets sats er vedtatt satt til 75%.

Uttelling i åpen ramme:

Resultatfinansiering åpen ramme – NOK i hele tusen					
Fakultet/enhet	Studiepoeng	Kandidater	Utvexling	Doktorgrader	Sum
Helsefak	194 671	45 846	1 998	17 972	260 487
NT-fak	30 659	9 426	660	8 366	49 111
HSL-fak	104 684	24 152	1 876	4 958	135 669
BFE-fak	56 861	13 293	722	4 028	74 904
UMAK	10 120	1 844	103	310	12 377
Jurfak	22 990	6 073	309	1 859	31 232
IVT-fak	26 413	7 315	165	0	33 892
Sum fagavdelinger	446 397	107 949	5 833	37 493	597 672

Tabell 3.2.1: Uttelling i åpen ramme for 2021

3.3 Lukket ramme

Prinsippet for lukket ramme innebærer en omfordeling mellom institusjonene av et fast samlet beløp for sektoren for hver av de fire indikatorene; publikasjonspoeng, EU-midler, NFR-midler og øvrige

² Kostnadssted for UiTs fellesutgifter

bidrags- og oppdragsinntekter. Hver institusjon får en andel av dette beløpet som er lik institusjonens andel av produksjonen i den aktuelle komponenten. Nasjonal sats for tildeling per indikator varierer derfor fra år til år.

I beregningen av lukket ramme har en lagt til grunn de satsene for indikatorer som ligger i forslaget til Statsbudsjett. I likhet med åpen ramme videreformidles 75% av UiTs andel av lukket ramme til fagenhetene.

	2021	2020
Bevilget ramme RBO totalt - NOK i hele tusen	1 858 321	1 796 300
Indikatorer	Satser 2021	Satser 2020
Publiseringspoeng - kroner	22 481	22 810
EU-midler - kroner	0,817	0,853
NFR og RFF-midler - kroner	0,093	0,095
BOA inntekter - kroner	0,093	0,106

Tabell 3.3.1: Beregning av satser i lukket ramme

Resultatfinansiering lukket ramme – NOK i hele tusen					
Fakultet/enhet	Publiseringspoeng	EU-tildeling	NFR-tildeling	Øvrig BOA	SUM
Helsefak	11 765	3 890	2 766	12 162	30 583
NT-fak	6 626	7 013	5 301	2 123	21 064
HSL-fak	9 213	3 435	2 818	3 019	18 485
BFE-fak	4 927	10 915	2 614	1 713	20 170
UMAK	949	2 390	400	630	4 369
Jurfak	1 022	0	189	338	1 549
IVT-fak	939	2 013	373	399	3 724
Sum fagavdelinger	35 441	29 658	14 460	20 385	99 943

Tabell 3.3.2: Uttelling i lukket ramme for 2021

3.4 Strategisk finansiering

Strategisk finansiering er i den nye fordelingsmodellen avsatt i to fond, Fond for strategisk utvikling og Fond for rekrutteringsstillinger med henholdsvis 169,6 mill. kroner og 235,1 mill. kroner.

I henhold til fordelingsmodellen vil fordelingen fra disse fondene skje gjennom egne styrevedtak i universitetsstyret.

Fond for strategisk utvikling skal årlig tilføres 4,7% av tildelingen over Statsbudsjettets kap 260.

Størrelsen på Fond for rekrutteringsstillinger er beregnet ut fra Kunnskapsdepartementets måltall for rekrutteringsstillinger ved UiT konsekvensjustert og tillagt forventet lønns- og prisstigning.

3.5 Basisfinansiering

Generell basis

Den generelle basisbevilgningen til enhetene er resultatuavhengig og skal i hovedsak finansiere enhetenes grunnleggende drift og portefølje. Det er ulikheter mellom enhetene når det gjelder den generelle basisbevilgningens andel av samlet bevilging. Dette skyldes blant annet ulikheter i type fag, bredde i studietilbud, spesielle tildelinger som for eksempel særbevilgning til utstyr/infrastruktur og grad av kapasitetsutnyttelse.

Det er utfordrende å foreta store omfordelinger av basisbevilgningen fra et år til det neste, da en stor del av enhetenes kostnader er bundet i lønn og infrastruktur. Større endringer av aktivitetsnivået ved enhetene bør derfor være planlagt og skje over tid, slik at omstillinger er mulig.

Følgende korrigeringer er foreslått i generell basis:

- Avsetning til senere fordeling: kr 300 000 til universitetets priser
- Administrasjonen: Innføring av *TOPdesk* som ESM-løsning 1,75 mill kroner og RPA/automatisering av arbeidsprosesser kr 2,35
- Endring av basis som følge av endret husleie ved innflytting i ILP-bygget:
 - o HSL-fakultetet: -5,554 mill. kroner
 - o UB: -1,077 mill. kroner
 - o Fellesutgifter: 7,934 mill. kroner
- HSL-fakultetet: Merkostnader for nye ex.phil-studenter: 1,520 mill. kroner.
- APC-ordningen er flyttet til fra fakultetene og over til UB. Enhetene er trukket i basis etter en nøkkel basert på andel av gjennomsnittlig publikasjonspoeng for årene 2017,2018 og 2019. Ordningen er beregnet til 1 mill. kroner årlig.
- UB: Litteraturbudsjettet og APC-ordningen er flyttet fra generell basis til spesiell basis. Samlet utgjør det 53,469 mill. kroner.
- Flytting av 50% stilling fra UB til Administrasjonen: kr 350 000 – ePhorte 2020/1250
- Flytting av renholdstilling fra BEA til Helsefak etter avtale mellom enhetene
- UiT felles: Reduksjon av som følge av styrking av Statens innkjøpssenter: kr 179 000
- HSL-fak: Finansiering av studieplasser til rettleiderutdanning for nyutdannede lærere flyttes fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet. Midlene har hittil vært gitt over kap 260: kr 640 000
- UMAK: Korrigering av basisfinansiering av bachelor landskapsarkitekt i samsvar med avtalen ned Arkitektur – og designhøgskolen. Korrigeringen gjelde 25 % avtak for årene 2016 og 2017. I henhold til avtalen skal 100 % av basisfinansieringen videreføres til AHO. For 20 studieplasser i 1,5 år utgjør dette 1,463 mill. kroner

I fordelingen for 2021 er det også innarbeidet korrigeringer i basis som følge av endringer i Statsbudsjettet for 2020 og som tidligere ikke er innarbeidet:

- Helsefak: Finansiering av fagsystemet SPREK: kr 620 000
- HSL-fak: Ansvar knyttet til studieplasser til veilederutdanning for nyutdannede lærere: kr 620 000.

I forslaget til Statsbudsjett er det foreslått å videreføre ABE-reformen med 0,5% av inneværende års bevilgning. For UiT utgjør dette 17,104 mill. kroner. Kuttet er fordelt i henhold til vedtatt nøkkel basert på et veid snitt av andel administrative stillinger og andel administrative stillinger, stillinger til vedlikehold og støttestillinger – ePhorte 2015/858.

Lønns- og priskorreksjon av enhetenes basisbevilgning utgjør samlet 42,5 mill. kroner.

I Revidert Nasjonalbudsjett 2020 ble UiT tildelt 372 studieplasser med halvårsvirkning i 2020. Studieplassene ble fordelt i styresak S-29/2020 som følger:

Fakultet	Studieplasser	Varighet - år	Antall plasser
Helsefak	Medisin	6	20
	Psykologi	6	5
	Sykepleie	4	10
	Paramedisin	4	23
	Bioingeniør	4	5
	ABIKO	4	14
HSL-fak	Lektor 8-13	5	20
	Barnehagelærer	4	40
NT-fak	MNT-fag	4	85
BFE-fak	MNT-fag	4	35

	Juridiske og økonomisk/adm fag	4	50
IVT-fak	MNT-fag	4	40
Jurfak	Juridiske og økonomisk/adm fag	4	25

Tabell 3.5.1: Videreføring av tildelte studieplasser i 2020

I forslag til Statsbudsjett 2021 er UiT tildelt midler for 5. året på lærerutdanningen. Midlene er tildelt med halvårsvirkning i 2021.

Enhetenes basiser tillagt 75% av basisfinansieringen for disse plassene. Dette inkluderer også basisfinansiering for de studieplassene med halvårsvirkningen i 2020. Tidligere utbetalinger for disse plassene vil bli korrigert i regnskapet.

Spesiell basis

Spesiell basis viser tildelinger og overføringer som ikke har varig virkning og som er gjenstand for vurdering og korrigering årlig. I tillegg inngår startbevilgning til nye studieplasser i spesiell basis.

I UiTs fordelingsmodell går 75 % av den resultatbaserte bevilgningen fra departementet direkte til det aktuelle fakultetet, mens de resterende 25 % går inn i den generelle basisfordelingen og bidrar bl.a. til å finansiere felleskostnader. Dette gjelder både for basisfinansieringen («60 %-kostnaden») og resultatfinansieringen (studiepoeng- og kandidatuttellingen). Siden det ikke tildeles studiepoengmidler fra departementet før etter to år, ble det i saken om budsjettfordelingsmodellen vedtatt å gi «oppstarthjelp» til oppbygging av nye vedtatte studietilbud. Dette gjøres ved at i de to første årene videreføres hele bevilgningen fra departementet direkte til fakultetet som en spesiell tildeling i basis. Etter 2 år bortfaller 25 %-delen av basis og studietilbudet mottar da resultatfinansiering i tillegg til 75 %-delen i basis.

I fordelingen for 2020 tildeles startbevilgning for studieplasser tildelt i:

- Statsbudsjettet 2019: Sykepleie i samarbeid med Samisk høyskole – deltid (halvårsvirkning)
- Statsbudsjettet 2020: Akvamedisin og Energi, klima og miljø
- Revidert nasjonalbudsjett 2020: 372 plasser fordelt i S 29/2020
- Statsbudsjettet 2021: 5. året lærerutdanning (halvårsvirkning)

Øvrige tildelinger i spesiell basis som har innvirkning på rammen:

Helsefak:

- Bidrag for å avhjelpe påførte kostnader ved forsinkelse av AMK: 20 mill. kroner i 2021 og ytterligere 20 mill kroner i 2022

BFE-fak:

- Stillingsressurs Giovanni Bartella: 871 000 kroner
- Sekretariat for Sannhets- og forsoningskommisjonen: 800 000 kroner

Jurfak:

- Tilbakeføring av avsetninger – egenfinansierte rekrutteringsstillinger: 3,734 mill.

Administrasjonen:

- Sigma II – finansiering av tungregneprosjektet: 4,15 mill. kroner. Resterende (50 %) av kostnadene fordeles på brukerenhetene i henhold til nøkkel basert på bruk.
- Stillingsressurs (Studentombud) flyttes fra Samskipnaden til administrasjonen: 1,08 mill.
- Investering i nytt produksjonsutstyr ved trykkeriet: 1 mill. kroner

- Kandidatundersøkelsen: 500 000 kroner
- Arbeidslivsportalen - Implementering 2,7 mill. Arbeidslivsportalen er i samarbeidsprosjekt i regi av UNIT og skal sikre en digital samhandling mellom UH- institusjonene, praksisfeltet og studentene. Portalen gir muligheter til å forbedre og effektivisere et arbeidskrevende og komplisert felt innen utdanningsforvaltning.
- Studie-BOTT – forenkling av studieadministrative system: 400 000 kroner.
- BOTT SA og BOTT IAM – mottaksprosjektet: 8,6 mill. BOTT – mottaksprosjektet: 6,351 mill. kroner.
- Midlertidig korrigerende for økte systemkostnader: 8,1 mill kroner

Universitetsbiblioteket:

- Flytting av litteraturbudsjettet inklusiv APC-ordningen fra generell basis: 53,469 mill. kroner.

BEA/Felles infrastruktur:

- Finansiering av gjennomført byggeprogram (Breivang, Modulbygget mv.) 18,5 mill. kroner.
- Renovering Naturfagbygget – Styresak S-33/19. I henhold til planen vil det påløpe 115 mill. kroner i 2021. Dette finansieres ved en direkte tildeling til BEA på 80 mill. kroner. Resterende beløp (35 mill. kroner) finansieres i 2021 over Fond for bygg og infrastruktur. For kommende år vil universitetets reserve bli styrket gjennom trekk fra fondet.
- Etter avtale med Forskningsparken betales årlig 1,7 mill. for leie av laboratorieutstyr. Avtalen forvaltes av BEA.

Universitetets fellesutgifter:

- Tildelingen til Samskipnaden utgjør 21,389 mill. kroner og er i hovedsak lønns- og prisjustert i forhold til 2020. I tillegg er stillingen som Studentombud flyttet til administrasjonen. For studentorganisasjoner og velferd er tildelingen på 5,462 mill. kroner.
- TODOS - Interesseorganisasjon for doktorgradsstudenter: 250 000 kroner
- SAR-nettverk: 850 000 kroner
- Arctic Frontiers: 700 000 kroner
- Eksterne samarbeidsavtaler: 625 000 kroner
- Lærlingeordningen: 2,3 mill. kroner
- Felles finansiering av tjenester i sektor gjennom UNIT, BOTT-samarbeidet/kostnadene til Andel av investeringskostnader vedtatt av digitaliseringsstyret: 3,5 mill. kroner i 2021.
- Andel av investeringskostnader knyttet til BOTT Økonomi- og lønn: 12,5 mill. kroner.
- Innføring av datavarehus ved UiT- fellesprosjekt: 1,8 mill. kroner.
- Styrking og utvidelse av mobilitetsordningen «north2north»: 4 mill. kroner. Bevilgningen ble gitt i Statsbudsjettet for 2020, og innarbeides i fordelingen 2021.
- Digitaliseringsstrategien: 9,290 mill. kroner. I beløpet inngår:
 - Nye utlåns-PC til eksamen: 1,0 mill. kroner
 - Digitalisering av opptak: 200 000 kroner
 - Robotiserings tiltak: 2, 940 mill. kroner
 - Digitalisering av eksamen: 1,4 mill. kroner
 - Forbedringsprosessen: 300 000 kroner
 - Pakkebygging programvare: 450 000 kroner
 - Digitalt læringsmiljø: 3,0 mill. kroner

Avsatt til senere fordeling:

Følgende poster er avsatt til senere fordeling:

- Velferdsmidler: 1,443 mill. kroner.
- Likestillingstiltak: 5,360 mill. kroner.
- Arktisk universitet (for viderefordeling til øvrige partnere): 6,758 mill. kroner.
- Studiesenteret Finnsnes: 6,642 mill. kroner.
- Avtalefestet forsknings- og utd.termin: 500 000 kroner.
- Kompetanseheving permitterte og arbeidsledige: 3,5 mill. kroner. Midlene ble tildelt i Statsbudsjettet 2020 og innarbeides i hovedfordelingen for 2021.
- Rektor strategimidler: 4 mill. kroner.
- Fond for bygg og infrastruktur: 40 mill. kroner.
- Fond for IT og øvrig teknisk utstyr: 20 mill. kroner.
- Det avsettes 68,529 mill. kroner til leieutgifter ved Havbruksstasjonen, til drift av F/F Helmer Hansen og F/F Kronprins Haakon.
- Fond for refordeling av studieplasser: 2,046 mill. kroner. Se egen omtale nedenfor.

Fond for refordeling av studieplasser

Det eksisterer i dag ingen eksplisitte budsjettmekanismer for oppretting eller utvidelse av studieporteføljen ved UiT, for tilbud som mangler grunnfinansiering i basis. En arbeidsgruppe ble i mars 2019 oppnevnt for å utrede dette spørsmålet nærmere. En del av mandatet var å foreslå modeller for hvordan permanent omfordeling av ressurser til studieplasser kan skje, dersom man benytter annen omfordelingsmekanisme enn flate kutt i basis.

Universitetsdirektøren støtter deler av arbeidsgruppens leveranse som ble lagt frem i rapport i januar 2020, og foreslår at følgende prinsipp implementeres fra og med budsjett 2021;

Forutsatt vekst i universitetets resultatbaserte uttelling i finansieringssystemet fra KD, kan en del av denne veksten øremerkes til oppretting av nye studieplasser. I UiT sin interne fordelingsmodell fordeles 75 % av resultatmidlene ut til de enhetene hvor produksjonene registreres, mens resterende 25 % går til finansiering av felleskostnader/ infrastruktur ved UiT. En produksjonsvekst skulle tilsi at en del av denne 25 % andelen er udisponert og kan benyttes til oppbygging av midler som på sikt kan bidra til permanent finansiering av nye studietilbud. For 2021-budsjettet er veksten i *åpen ramme* på 8,184 mill. kroner og 25 % av dette avsettes til Fond for refordeling av studieplasser. Beløpet utgjør 2,046 mill.

I tillegg er det gjort en korrigering av tildelte studieplasser i 2020. Virkningen av basisfinansieringen av disse studieplassene for 2020 er innarbeidet i hovedfordelingen for 2021. Tidligere utbetalinger for disse plassene vil bli korrigert regnskapsmessig og tillegges reserven. Beløpet utgjør 16,289 mill. kroner.

Fordelingen er saldert mot reserven med 69,777 mill. kroner. Det vil si fordelt beløp overskrider bevilgning fra Kunnskapsdepartementet i 2021 over kap 260, post 50.

Hovedfordeling 2021														
1000 kroner		Resultatfinansiering åpen ramme				Resultatfinansiering lukket ramme				Strategisk finansiering		Basisfinansiering		
Fak/enhet	Studiepoeng	Kandidater	Utvælsing	Doktorgrader	Sum	Publiseringsspo EU-tid	NFR-tid	Øvrig BOA	SUM	Sum	Sum	Generell basis	Spesial	Total
Helsetfak	194 671	45 846	1 998	17 972	260 487	11 765	3 890	2 766	12 162	30 583	518 495	495 497	22 998	809 565
NT-fak	30 659	9 426	560	8 366	49 111	6 626	7 013	5 301	2 123	21 064	190 191	192 816	-2 625	260 366
HSL-fak	104 684	24 152	1 876	4 958	135 669	9 213	3 435	2 818	3 019	18 485	321 147	318 236	2 911	475 301
BE-fak	56 861	13 293	722	4 028	74 904	4 927	10 915	2 614	1 713	20 170	174 576	170 809	3 767	269 650
UMAK	10 120	1 844	103	310	12 377	949	2 390	400	630	4 369	103 858	103 858	0	120 604
Jur fak	22 990	6 073	309	1 859	31 232	1 022	0	189	338	1 549	53 563	49 247	4 316	86 343
IVT-fak	26 413	7 315	165	0	33 892	939	2 013	373	399	3 724	120 042	119 111	932	157 659
Sum fagavd	446 397	107 949	5 833	37 493	597 672	35 441	29 658	14 460	20 385	99 943	1 481 872	1 449 573	32 298	2 179 487
Administrasjonen					0					0	416 072	383 191	32 881	416 072
UB					0					0	147 597	93 028	54 569	147 597
Avd. bygge & eiendom					0					0	108 090	7 890	100 200	108 090
Havbruksstasjonen og fartøy					0					0	68 529	0	68 529	68 529
Universitetets fellesutgifter					0					0	282 473	219 807	62 666	282 473
Fond for strategisk utvikling					0					0	169 564			169 564
Fond for rekrutteringsstillinger					0					0	220 000			220 000
Avsetning til senere fordeling					0					0	75 604	1 643	73 961	75 604
Reserve					0					0	-59 673	10 105	69 777	-59 673
Sum øvrige avd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 038 691	715 663	323 028	1 428 255
Totalt UTT	446 397	107 949	5 833	37 493	597 672	35 441	29 658	14 460	20 385	99 943	2 520 563	2 165 237	355 327	3 607 742
											Tildeling 2021			3 607 742
											Rest			0

Beregnet sats 2021			
Kategori	Studiepoeng	Kandidater	Integreerte master
A	141 400	107 450	214 900
B	108 450	81 100	162 200
C	72 300	58 650	107 300
D	52 650	40 500	81 000
E	42 800	32 850	65 700
F	36 150	27 350	54 700
Intern videreføring	75 %	75 %	75 %

Resultatindikatorer		Beregnet sats 2021	Intern sats 75%
Publiseringsspoeng		22 481	16 861
Inntekt fra EU		0,817	0,613
Inntekt fra NFR/RFF		0,093	0,070
Inntekt fra annen BOA		0,093	0,070

Per student		Intern sats 75%
Utvælsing		11 000
Utreisende Erasmus+ program		16 450
Per kandidat		413 150
Doktorgrader		309 863

Lønns- og prisjustering	2,0 %
-------------------------	-------

Basisbevilgning 2021									
	Sum basisb. 2020	Generell basisbevilgning	Generell basisbevilgning				Generell basis 2021	Spesielle tildelinger 2021	Sum basisb. 2021
		Generell basis 2020	Endringer fra 2020 til 2021				SUM		
			Lønns- og priskomp	Studieplasse- endringer	Nye fag/tiltak	Avbryrkrati- sering 2021 **)			
Helsefak	469 310	468 632	9 373	17 136	3 816	-3 460	495 497	22 998	518 495
NT-fak	177 978	177 696	3 554	13 099	-194	-1 340	192 816	-2 625	190 191
HSL-fak	308 754	308 754	6 175	10 829	-5 520	-2 003	318 236	2 911	321 147
BFE-fak	190 558	159 706	3 194	9 431	-142	-1 380	170 809	3 767	174 576
UMAK	101 097	101 097	2 022	-	1 438	-699	103 858	-	103 858
Jurfak	46 057	46 057	921	2 620	-33	-319	49 247	4 316	53 563
IVT-fak	112 961	112 905	2 258	4 541	-33	-561	119 111	932	120 042
Administrasjonen	380 320	376 395	7 528		4 450	-5 182	383 191	32 881	416 072
UB	144 880	144 880	2 898		-53 896	-854	93 028	54 569	147 597
Avd. bygg & eiendom	29 756	9 556	191		-550	-1 307	7 890	100 200	108 090
Tilsk. NFH leieutgifter Havbr.stasj. og "Helmer Hanssen"	67 078	-	-		-	-	-	68 529	68 529
Fellesutgifter	252 001	207 894	4 158		7 755	-	219 807	62 666	282 473
Avsetning senere fordeling	19 201	1 317	26		300	-	1 643	73 961	75 604
Reserve	55 414	9 907	198		-	-	10 105	-69 777	-59 673
SUM	2 355 365	2 124 796	42 496	57 656	-42 607	-17 104	2 165 237	355 327	2 520 563

4. Planprosess for 2021

UiTs planprosess for på økonomiområdet har følgende tidshorisont:

Okt. 2020:	Forslag til Statsbudsjett for 2021 legges fram
Okt. 2020:	Innspill til store satsinger 2022 til KD. Frist 1. november 2020.
Des. 2020:	Tildelingsbrev for 2021 fra KD og justering av tildelt budsjett.
Feb. 2021:	Disponeringsskriv for 2021
Mai 2021:	Frist for innspill til intern fordeling for 2022
Jun. 2021:	Fordeling av budsjett for 2022
Aug. 2021:	Disponeringsskriv til enhetene
Okt. 2021:	Forslag til Statsbudsjett for 2022 legges fram
Okt. 2021:	Frist for innspill til store satsinger 2023
Nov. 2021:	Innspill til store satsinger utenfor rammen behandles av styret og oversendes KD. Frist 1. november 2021
Des. 2021:	Tildelingsbrev for 2022 fra KD, etter budsjettbehandling i Stortinget.
Jan. 2022:	Eventuell budsjettrevisjon for 2022, som følge av vedtatt statsbudsjett og endelig tildelingsbrev fra KD.

